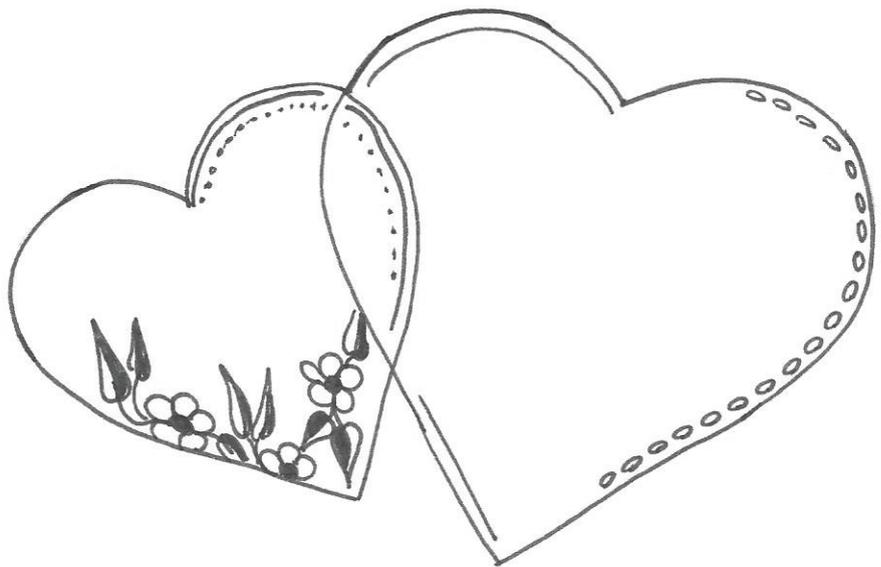

"מֵיִם רַבִּים לֹא יִנְכַּלּוּ לְכַבּוֹת

אֶת־הַאֲהָבָה

וְנִקְרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ ..."

שיר השירים
פרק ה' פסוק 7

"סוף דבר הכל נשמע,

מדברי האהבה לבך נשבר

מעטה והלאה אהבתי תגבר..." (יהודה)

יש שמפרשים אהבה כך: הדרך בה אדם מתייחס כלפי זולתו. מנסה להבין את הכאב, לא רק שלו, אלא גם של זולתו, רואה בין השורות, נכנס לעובי הקורה, על מנת להבין את המסתתר מאחורי, מבין את העניינים המבט ויודע להבין את הכל כמעט. אבן-שושן פרש את המילה אהבה בדרך זו: "חיבה עזה רגש של משיכה גדולה או חשק למישהו או למשהו", וזה לכאורה רק חלק ממה שאנו מכירים באהבה אמיתית, אהבה בנה באהבת דוד את יונתן², שכן אנחנו יודעים כי האהבה אינה רק רגש עז של חיבה, אלא שותפות של ממש, הרצון ליצור קשר ולהאוב אדם נובעים מרגשי חברות עמוקים. הבנה של מושגים כמו חברות, ידידות, הערכה או אהבה בקנה מידה נכונים והכוונה הפשוטה. אדם שאפשר לסמוך עליו ולא חשוב מתי, אדם שיחשוב עליך לפעמים. אדם שאפשר לשבת ולשוחח איתו בטבעיות גמורה ולהיות עימו שלוו ורגוע ולא "לשחק" את האחר משהו שאתה יודע שמסוגל יהיה לומר לך בעדינות גמורה את מגרעותיך, אבל בכל זאת ימשיך לאהוב ולהעריך אותך, זוהי בערך הדמות המצטיירת לפנינו כאשר מדובר באהבה אמיתית שאינה תלויה בדבר.

הערות: 1. מילון אברהם אבן-שושן - הוצאת קריית הספר בע"מ, ירושלים כרך ראשון ערך "אהבה" עמ' 30.

2. "נפלאה אהבתך לי מאהבת נשים" שמואל ב' פרק א' פס' כ"ו.

קובץ שני

בקובץ השירים השני נוכל לראות עד כמה יכול אדם להביע אהבתו ומהות האהבה במילים. צרורות של מילים אוהדו יחדיו וציירו-אהבה, במילים פשוטות הובנה האהבה, אהבת האישה במלוא מובנה. הכתוב "...אל תרבה שיחה עם האישה..."¹ ודאי לא היה מקובל על מחבר השירים, שהרי האישה היא שנבראה בצלך אלוקים הביאה עימה אור ואושר בחיים. יש האומרים כי "...המרבח שיחה עם האישה - גורם רעה לעצמו"²... מחבר השירים הופך הקערה על פיה, וטוען כי שיחה עם האישה אינה מביאה רעה על האדם אלא מסבה לו הנאה ואושר וכשהיא אישה אהובה על אחת כמה וכמה...

ב"שיר השירים" כותב שלמה סיפור אהבה סוער ללא ברירת מילים המבטאות המתרחש במסתרי ליבו של עלם, לעלמה נהדרת, סיפור זה מתפרש כאהבת הקב"ה לארץ מכורה. לא כך בשירים שלפנינו, שירים אלו הם שירי אהבה לעלמות חן צעירות ללא באורים והבהרות...

הערות: 1. מסכת אבות פרק א' משנה ה'

2. שם

מיצוג (6/60)

את יחידה
 שנשארת בעיני כחידה
 את היחידה
 שנשארת כבעיה בלתי נפתרה.
 בואי נא נתפשר
 ובעייתנו תפתר,
 אם במאוזן או במאונך
 הרי זה הינו הק.
 אני לא עני ולא אביון
 אבל את מהמעמד העליון,
 אולם איני גם תחתון
 מדוע יפריד ביננו רק השיוויון
 גם אני אדם - וגם את אדם
 אנא את אהבתי אל תשיבי דיקם
 כי רק את יחידה לי בעולם
 איליך, לבדך נכספתי
 ובאשר תלכי אלך גם אני

דמות (7/60)

דמות צעירה הופיעה
 מחשבת הליל הגיחה
 בגלימה ורודה נצבה
 מהורה וזכה בנוצה
 מה מאיתי תבקשי
 ולמה דמועות תזילי
 אם יש את נפשך לספר לי
 כולי אוזן לכל אשר תאמרי לי
 אכן על עוונך באת להתוודות
 ואת ענשך באת לרצות!
 עונש כה מתוק צפוי לך
 קרבי אנך ואהידה לך
 הלילה הוא ליל ירח
 נעפילה שנינו על הר קרח
 נתעלס באהבים
 ונביט בכוכבים
 עונש די קל - אך מאוד מוצדק.

אמרתי ... (7/60)

אמרתי אשב ואכתוב שיר

שיר שיהיה נדיר

נדיר גם בלשוננו

בלשוננו המיוחדת

המיוחדת במינה.

חשבתי כבר על נושא

נושא על אהבה

אהבה מכזבת

מכזבת או מהורה

מהורה וכנה.

הנה אני כותב,

כותב וגם חושב

חושב ומשתדל

משתדל ומטפח

מטפח ומוסיף

מוסיף וגורע

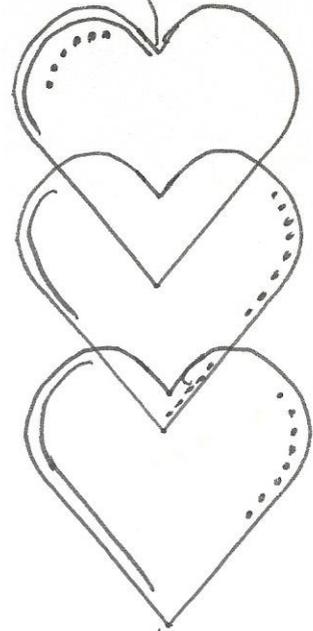
הנה בניתי לי שיר

שיר על אהבה.

בחלום הלילה (7/60)

חשבתי כי נשכח מליבי
 אך שוב הומה ליבי בקרבי
 זה זמן שלא עלית בזכרוני
 אך אמש שוב ראיתך בחלומי
 מה נפלא הוא החלום
 שבו נהלית לי פתאום
 מרוב התרגשות ושמחה
 הרגשתי עצמי במבוכה
 אך גם סומק נראה על פנייך
 ודמעת גיל נזלה מעינייך
 למראה דמותך גבי
 ליבי עלץ בקרבי
 הושטתי את זרועותי לחבקך ולנשקך
 ועל עוזוני הרב אבקש את סליחתך
 סלחנו שנינו לעצמנו
 ובעולם של חלומות פז שקענו.

בליל הכלולות (7/60)

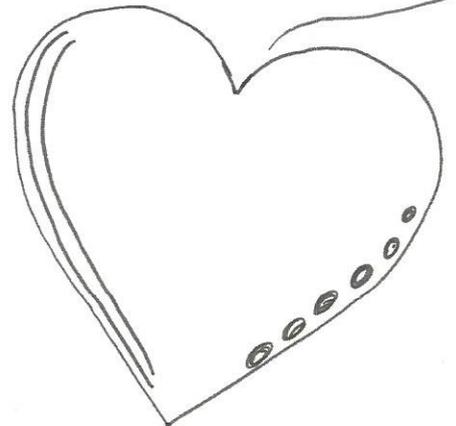
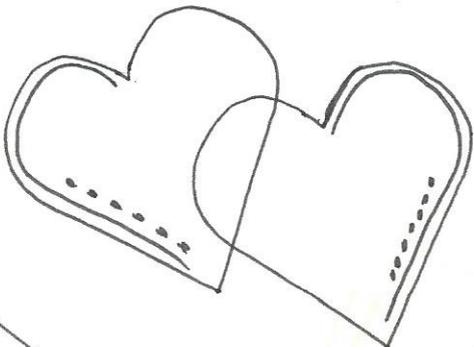
כשני פרחים נטועים
 הזואים בים תענוגים
 כל העניים אליכם צופיות
 ביום שמחת ליבם, בליל הכלולות
 עין אל עין קורצת
 אל דבר נפלא היא רומצת
 הידיים השתלבו
 והלבבות התאחדו
 הוא לוחץ את ידה בחזקה
 והיא מאמצת את ידו אל ליבה
 הם הפרידו ידיהם
 למען הפרד מידידיהם
 עלו הם לחדרם
 ושם סעדו את ליבם
 בסיום הארוחה נגשו למלאכה
 היא לבשה חלוק והוא פיה'מה
 שניהם למיטה החליקו
 ובשמיכה התכסו
 גופותיהם נצמדו - ובים החלומות שקעו.

(25/7/60)

כי האל רחום וחנון
 ובצל כנפיו תחסי
 שלום לך אהובה
 שלום, שלום לעולמי עד

ת.נ.צ.ב.ה.

רק אתמול נולדה
 והיום כבר נלקחה
 עוד לא מלאו לה י"ח אביבים
 וכבר נקטפה בדמי ימיה
 ליאורה היה שמה
 אך האופל על אורה גבר.
 נרה דעך ונכבה
 ומבין החיים נקטפה
 בה עליזה היתה
 וחביבה על כולם
 אך הגורל התאכזר
 את סבלנותו לא אצר,
 את חייה בעבותות שזר
 וממרום עליה מוות נגזר.
 תהא נפשך צרורה בצרור החיים
 ואת דמותך נזכור לעולמים
 מאת אחייך האבלים
 המרכינים ראש על קברך הרענן
 שלום לך ולעפרך - שם תהא מנוחתך.
 אם בעוונך נלקחת מאיתנו - מלאכי מעלה אותך ונחמו.

(1/2/62)

נערה הכרתיה ולא ידעתיה

לא עול ימים וקמול פנים אנוכי
 כי אביבים שלוש ועשרים עברתי
 ומוח שגון וחד הוא מנת חלקי
 אף כי שתוי אנוכי ורזוי יין
 אך לו מחשבתי כמזה אין

עולת ימים את אך לא קמולת פנים
 אביבים שבע עשרה עברו עלייך יהודית
 ועדיין את באבק - אביב הנעורים
 למה זה חגור תאזרנה מותנייך
 ומלחמת קודש תקראי תגר לקהל מחזרייך

בעוד שנים מספר תספקי כף בכף
 על יפי נעורים שככה זה חלף
 לא חבקת נער בצרועותייך
 ואת סודך ורצך לעצמך שמרת
 היל העשרה רק פעם אחת יבוא
 כי לא לעולם ילבלב הפרח
 בבוא היום נבול יבול, כלא היה
 ורק עלה נידף ברוח
 ישאר תלוי בניצן המושרש
 אך היופי וההוד אבד עם הזמן שחלף,
 שחלף לבלי שוב.

(27/2/62)

עִנֵי אֶזְמֶרֶד (שֵׁרָה)

חֵשׁ אֲנִי עֲדִיין

אֶת הַלֵּם לְבַךְ הָעַז

חֵשׁ אֲנוּכִי אֶת שְׁדֵייךְ

וְאֶת חוּם גּוֹף הַלּוּהָט

שְׁפִתֵינוּ צְמוּדוֹת לֹא אֵל לֹא

וִידֵינוּ מִגִּפְפוֹת בְּמִקּוֹמוֹת הַסֵּתֵר

עֵינָנוּ עֲצוּמוֹת

וְלִיבֵינוּ פְתוּחַ

לְבָבוֹת שׁוֹקֵקוֹ אֶהְבֶּה

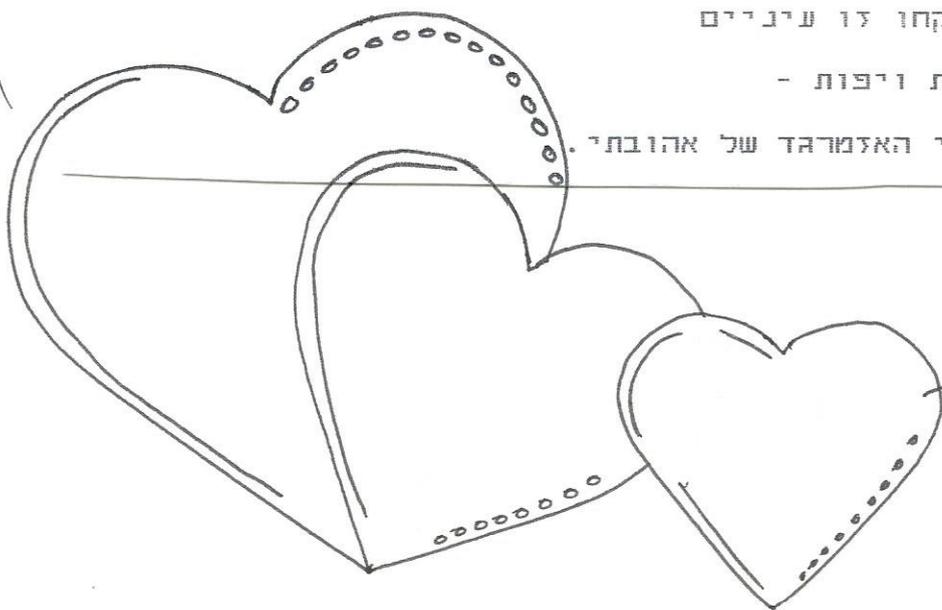
תּוֹרָה וְתִשׁוּקָה.

גִּמְרָנוּ אֶת מִשְׁחַק הָאֶהְבֶּה

וְהִנֵּה לְפָנַי נִפְקָחוּ לֹא עֵינָיִים

עֵינָיִים גְּדוּלוֹת וַיִּפּוֹת -

עֵינֵי הָאֶזְמֶרֶד שֶׁל אֶהוּבָתִּי.

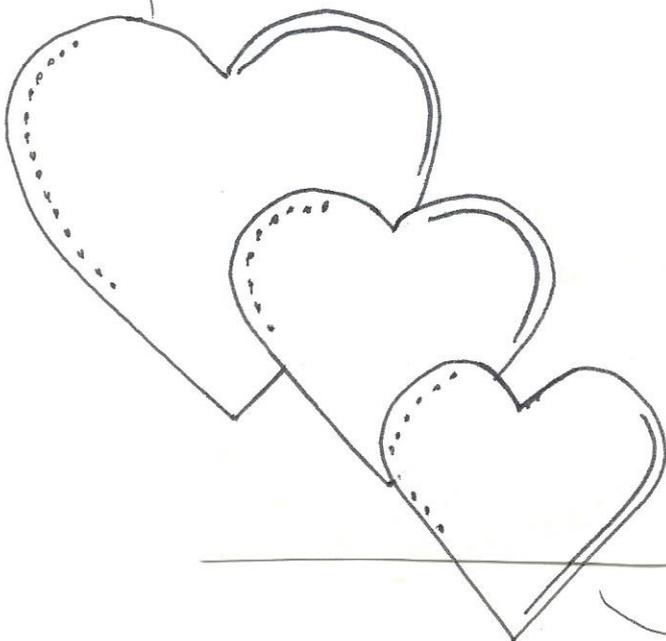
(2/7/62)

שיר ללא שם

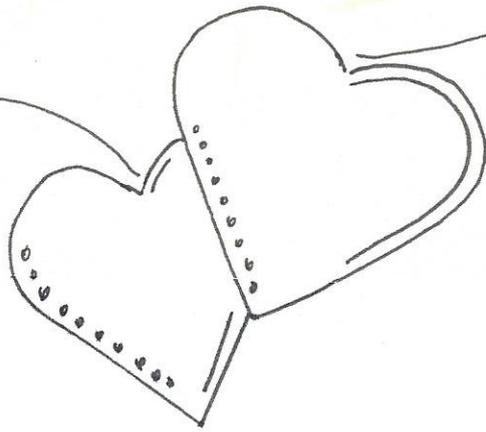
כהר גבנונים נצבת את מולי
 וערפילי הזהר והיופי
 קורנים - מאירים
 את חשכת הלב הדואב
 למולי הבריאה -
 שהיא כה תמימה
 נפשי מאוד נקשרה

נסתבכתי בעבותותיך
 וכמו מוכה חלום
 צועד אני מול התהום.
 נמשמשו פנמי
 ולא אדע אנא אך
 האם לקראת ים המצולות
 או אל שלוות האכזבות ?

על כן אנא ברוב חסדך
 השיבי לי אהבה בנה
 אהבה מהורה
 כשם שרותי -
 נשמתי -
 אליך כה תשתוקקנה!
 תשתוקקנה
 לעד
 לעולמי
 עולמים.

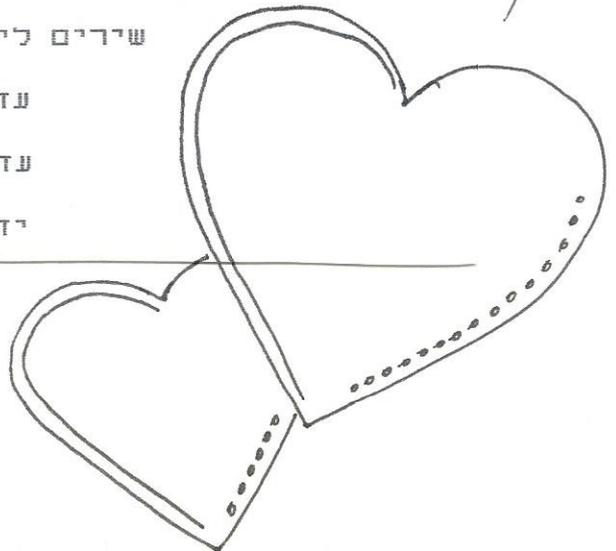

(8/7/62)

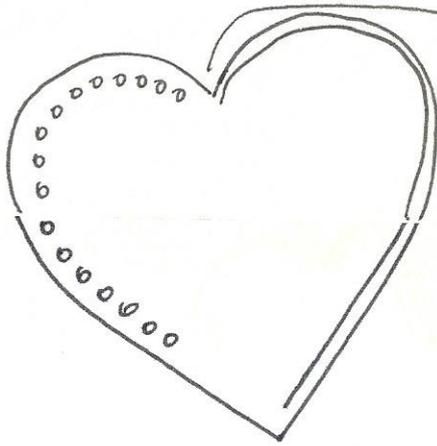

ליקירה

יום השישי עבר והל
 ויום השביעי אחריו נהנז
 והנה בא יום האחד בשבת
 שבו אראה אותך - שלי כה יקרת
 לשאול לשלומך ביחידות כה חפצתי
 ואת הערועי אלייך למסור כה רציתי
 אך נמלטת ועפת ממני
 וליבי מאוד דאב שעזבתני
 בלא אמירת שלום הלכת שוש
 וכך כותב אני מילים אלו ללא ממוש
 נטלת אותו איתך
 וכך נפשי בקרבי כה תתהפך
 לילה זה אנקוף לחשבונך
 ואם לא ארדם הן זה בעוונך
 לכן אשב ואמשיך לרשום
 שירים ליקירה עד תום.
 עד תום עד תום
 עד שעפעף על אישון
 ידום, ידום.

(8/7/62)

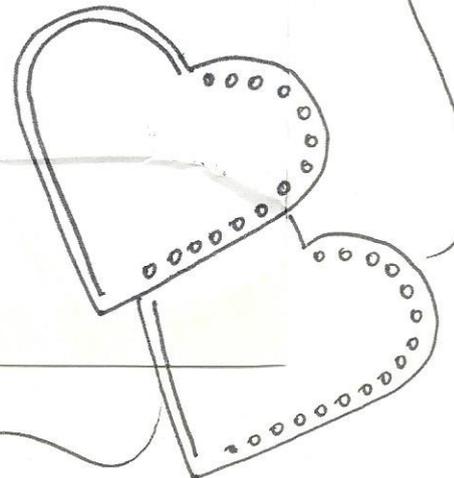
מי את ?

מי את שבה חדרת לליבי ?
 שבשבת את מוחי
 ובללת את הגידי.
 נדודי שינה אותי יפקודו
 בעוזן עלמה
 שעדיין לא אדעה.

האם תוכה כברה ?
 אמת, זאת לא עדעה, לא אבינה,
 איכה נקלעתי לתוך זו המהומה ?
 רק זאת ידעתי
 כי אותה אהבתי !
 אך למה, מדוע - לאלוקים פתרוניים.

ושוב מי את ?
 מי את הנקראת שוש
 שאלריך כמהה נפשי -
 את עשתונותי אני מאבד
 בעזבך אותי בודד
 ונשמר אנוכי בכלי דיק
 בכלי מלא בושא וכלימה.

הייתי את נפשי נותן בכפי
 לו ידעתי מי את
 מי את שהופעת לפני
 כמלאך -
 כמלאך מנחם -
 מרנין לב ושוברו גם יחד.

(30/8/62)

אני רוצה להקיא -

אבל מה ?

רק אני יודע וזולתי אין ,

אני רוצה להוציא את כל

הרימה והתולעה מקרבי

שהם כה מכלים אותי

בעודי רק בשנים !

התרפלתי לנשים

התרפלתי למשקאות

התרפלתי לחיי ההוללות

התרפלתי לחיי פשע

התרפלתי לחיי סחר ישע

לכן ברצוני לעקור מקרבי

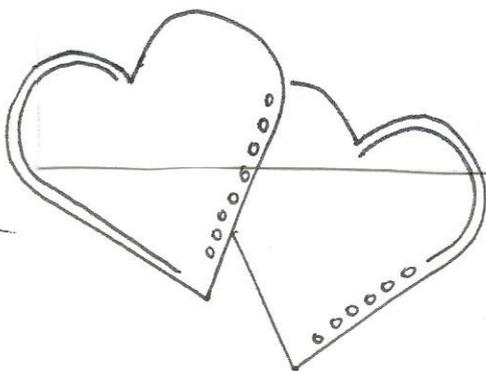
כל ההוללות שבי

ורק אליה אחת מסוגלת לעזור לי

אישה שאני כה אוהב

אישה שכה נבספה נפשי אליה

והיא שושנה.

(23/8/62)

השושנה בפריחתה

למי אדמך,

למי אשווך ?

האם לשושנה בפריחתה

או לאילן מלבלב

צמרתך נשאת אל-על

כאמור אילן בליל צונן

עת כי ילבלב כוכבים יבושו.

כולך רעננה

בריה בחמה

יפה כלבנה

עיני אצמרהד לך

ופנייך בפני מלאך

את לי כבריה שלוחה,

כיעלת-חן

רבה וענווה.

קריאת קובץ השירים השני איפשר לחוש איננו אהבה גדולה היתה נצורה בליבו של מחבר השירים אהבה אמיתית ללא מעצורים שמובעת על ידי מילים ומשפטים, שרבים היו מהססים להשתמש בהם על מנת לתאר אהבה וערצה לאישה נחשקת. הוא לא בוש לספר במילים על ליל כלולות או על מעלליהם של זוג נאהבים, כפי שלא נכלם שלמה לכתוב את "שיר השירים" מבלי לברור מילים.

מחבר השירים לא חש מבוכה בכתיבת השירים, הוא פשוט כותב את רגשותיו כפי שהן. הוא מתמקד בשיריו בנשים שבאמת הרגיש כלפיהן הערכה ואהבה רבה, שיר לליאורה שנפטרה בדמי ימיה, שירים לשושנה שכבשה את ליבו הסוער מאהבה. שירי אהבה שאינם מופנים לאישה מסויימת ושיר אהבה מיוחד לשרה, שברבות הימים נישאה לו.

כל השירים הביעו את יחודן של אותן נשים, את היופי, הרוך, ההבנה וההערכה שהעניקו לו, מה שלכאורה באותה התקופה לא קיבל בבית הוריו. את מאגר האהבה שהיה טמון בתוכו פנימה העניק לעלמות החן שאהב. הוא לא טרח להסוות אהבתו שכן מה הטעם באהבה אפלטונית...